

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de
lege pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru, ministrul
infrastructurii și dezvoltării regionale**

Andrei Spînu

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.25, art.259), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot cuprinsul legii textul „Organul național de dirijare în construcții” se substituie cu textul „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. Articolul 7:

la alineatul (4) textul „comisia de atestare constituită” se substituie cu textul „comisiile de atestare constituite”.

alineatul (4) se completează cu următoarea propoziție: „Certificatele de atestare se emit de autoritatea responsabilă din subordinea Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor”

la alineatul (4²), textul „a organului național de dirijare în construcții” se substituie cu textul „a autorității responsabile din subordinea Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor”.

3. Articolul 10:

alineatul unic devine alineatul (1) și textul „Organul național de dirijare în construcții” se substituie cu textul „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor prin intermediul comitetelor tehnice specializate”.

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Comitetele tehnice specializate sunt grupuri de lucru ale Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, care activează conform reglementărilor aprobate, fiind create în diverse sectoare ale construcțiilor

pentru realizarea activității de normare tehnică în construcții la nivel național.

4. În articolul 24 litera l) și articolul 34 litera a) textul „perioada de garanție stabilită conform legislației” se substituie cu textul „termenul de garanție post-recepție de 5 ani”

5. La articolul 37 alineatul (4), textul „de Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului,” se substituie cu textul „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor”.

Art.II. – Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.1-2, art.2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Din articolul 8

alineatele (2) și (5) se abrogă.

la alineatul (4) textul „și ale secțiunilor sale” se exclude.

2. În anexă, coloana „Categorii de documentații”, compartimentul „Planul de Amenajare a Teritoriului”,

la poziția întâi se exclude textul „ , secțiunile specializate ale planului de amenajare a teritoriului național.”.

la poziția doi cuvântul „zonal” se substituie cu cuvântul „regional”.

Art.III. - Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.155-158, art.549), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (5) textul „avizarea de către arhitectul-șef a documentației de proiect în volum de: plan general (plan de situație, plan trasare), fațade, soluții cromatice, proiect de organizare a executării lucrărilor de construcție, rețele edilitare exterioare” se substituie cu textul „obținerea autorizației de construire”.

2. La articolul 11 alineatul (1), textul „din cadrul instituțiilor autorizate în verificarea proiectelor” se exclude.

Art.IV. – În anexa nr.1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.170-175, art.494), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La compartimentul II, pozițiile 6 și 7 se abrogă.

2. În compartimentul III, la poziția 22 textul „Ministerului Economiei și Infrastructurii” se substituie cu textul „autoritatea responsabilă din subordinea Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor”.

3. La compartimentul III, poziția 23 se abrogă.

Art.V. – Din articolul IV alin.(3) al Legii nr. 5/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 77–83, art. 160), litera c) se abrogă.

Art.VI. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în vederea operării unor modificări în Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții care vor permite Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor de a delega competența de gestionare a procesului de atestare a specialiștilor cu activități în construcții unei autorități din subordine. În acest context, menționăm că punctul 7.2.1 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021, prevede „Instituirea Agenției Naționale în Construcții prin reorganizarea unor întreprinderi de stat în domeniul respectiv, în scopul fortificării instituționale a domeniului construcțiilor”. Consecutiv, Legea nr.721/1996 urmează a fi completată cu prevederi referitoare la Comitetele tehnice specializate în domeniul construcțiilor pentru a reflecta activitatea acestora în procesul de elaborare a documentelor normative. Prin proiect se propune stabilirea expresă a termenului de garanție post-recepție de 5 ani în contextul obligațiilor executanților lucrărilor de construcție, răspunderii patrimoniale a agenților economici, prin prisma termenului de remediere a viciilor, pentru a exclude aplicarea discreționară normelor respective din Legea nr.721/1996. De asemenea, ținând cont de faptul că Legea nr.721/1996 care stabilește Sistemul calității în construcții, nu mai conține norme privind autorizarea instituțiilor de verificare a proiectelor, necesită a fi excluse prevederile corespunzătoare din art.11 al Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție cât și din anexa Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Subsidiar, proiectul urmărește corelarea actelor normative modificate și eliminarea prevederilor nefuncționale.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul de lege nu transpune prevederi din legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
1. Modificările propuse la art.7 din Legea nr.721/1996 are ca scop acordarea posibilității Organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor de a delega competența de gestionare a procesului de atestare a

specialiștilor cu activități în construcții unei autorități responsabile din subordine. Menționăm în acest sens că urmează a fi instituită Agenția Națională în Construcții prin reorganizarea unor întreprinderi de stat în domeniul respectiv.

2. La art.10 din Legea nr.721/1996 se propune completarea cu prevederi referitoare la Comitetele tehnice specializate în domeniul construcțiilor ținând cont de faptul că activitatea acestora face parte din procesul de elaborare a documentelor normative, având în calitate de obiectiv principal promovarea activității de cercetare și aplicare corectă a principiilor bunei practici la elaborarea documentelor normative în domeniul construcțiilor, coerenței între actele legislative și normative, precum și standardele moldovenești. Scopul activității comitetelor tehnice este consultarea, verificarea, expertizarea tehnică și avizarea documentelor normative în construcții - activități ce fac parte din procesul de elaborare a documentelor normative în construcții, în vederea respectării cerințelor fundamentale aplicabile construcțiilor.

3. Art.30 alin.(1) din Legea nr.721/1996 prevede că „Proiectantul, verificatorul de proiecte atestat, fabricanții și furnizorii de produse pentru construcții, executantul, responsabilul tehnic atestat, dirigintele de șantier atestat, specialistul din laboratorul de încercări în construcții, expertul tehnic atestat răspund potrivit obligațiilor ce le revin pentru viciile ascunse ale construcției, ivite într-un interval de 5 ani de la recepția lucrării, precum și pe toată durata de existență a construcției, pentru viciile structurii de rezistență rezultate din nerespectarea normelor de proiectare și execuție în vigoare la data realizării ei.”. Concomitent, articolul 1374 alin.(1) din Codul civil cu referire la termenul de descoperire a viciilor și prescripția în contractul de antrepriză prevede că „Dispozițiile art. 1126 și 1127 se aplică în mod corespunzător în privința viciilor lucrării”. La art.1126 alin.(1) lit. c) este stabilit termenul de descoperire a viciilor de 5 ani în cazul viciilor materiale ale unei construcții sau ale materialelor folosite la executarea unei lucrări de construcții. Astfel, pentru a exclude aplicarea discreționară a articolelor 24, lit.(1) și 34, lit.(a) din Legea nr.721/1996, se propune prevederea expresă a termenului de garanție post recepție de 5 ani.

4. Propunerile de modificare a Legii nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, se referă la modalitatea de aprobare a Planului de amenajare a teritoriului național. Potrivit art.8 alin.(1) din legea menționată, Planul de amenajare a teritoriului național reprezintă sinteza programelor strategice sectoriale pe termen mediu și lung și stabilește liniile directoare ale organizării și dezvoltării durabile pentru întreg teritoriul țării. În acest context, pentru asigurarea corelării programelor strategice sectoriale, din Legea nr.835/1996 urmează a fi excluse prevederile potrivit cărora documentul prenotat se elaborează pe secțiuni specializate, care sunt aprobate prin legi. Relieșăm că, punctul 7.1.3 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021, prevede elaborarea și aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național.

5. La art.5 alin.(5) din Legea nr.163/2010, textul „avizarea de către arhitectul-șef a documentației de proiect în volum de: plan general (plan de situație, plan trasare), fațade, soluții cromatice, proiect de organizare a executării lucrărilor de construcție,

rețele edilitare exterioare” urmează a fi substituit cu textul „obținerea autorizației de construire”. Evidențiem că, prin Legea nr.153/2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost excluse prevederile art.11, alin.(1), lit. a) din Legea nr.163/2010 care stabileau avizarea obligatorie de arhitectul-șef a documentației de proiect. Concomitent, au fost excluse stipulările din art.12, alin.(1), lit.c) care stabileau obligativitatea anexării la cererea de eliberare a autorizației de construire a extrasului din documentația de proiect avizat de arhitectul-șef. Mai mult ca atât, alin.(2) al aceluiași articol stipulează că „solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin.(1) nu se admite.”. Respectiv, pentru a exclude eventuale interpretări privind obligativitatea avizului menționat necesită a fi operată modificarea expusă.

6. La art.11 alin.(1) din Legea nr.163/2010, textul „din cadrul instituțiilor autorizate în verificarea proiectelor” urmează a fi exclus deoarece prin Legea nr.3/2020 pentru modificarea unor acte normative au fost excluse prevederile corespunzătoare din art.13, alin.(1) al Legii nr.721/1996 privind calitatea în construcții. Astfel, ținând cont de faptul că legea menționată, care stabilește Sistemul calității în construcții, nu mai conține norme privind autorizarea întreprinderilor în construcții, necesită a fi exclusă prevederea respectivă din art.11 alin.(1) al Legii nr.163/2010.

7. În contextul celor prenotate, din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, compartimentul II al anexei nr.1, poziția 6 - „Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții” necesită a fi abrogată.

De asemenea, urmează a fi abrogată și poziția 7 din același compartiment - „Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național” deoarece a fost abrogat alin.(1) din art.29 al Legii nr.163/2010 prin Legea nr.3/2020. Corespunzător, urmează a fi abrogată poziția nr.23 din compartimentul III al anexei nr.1 la Legea nr.160/2011 - „Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național”.

8. Prin proiect se propune abrogarea lit.c) alin.(3), art. VI din Legea nr.5/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care prevede aprobarea de către Guvern a mecanismului necesar implementării legii respective. Legea a fost adoptată în scopul modificării cadrului normativ pentru a fi posibilă includerea terenurilor întovărășirilor pomicole în intravilanul localităților și schimbarea destinației terenurilor acestora din agricole în terenuri pentru construcții.

În acest context menționăm că, în virtutea principiului autonomiei locale, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. Conform art. 40 din Codul funciar, în baza hotărârii adunării generale, adoptată cu votul majorității membrilor întovărășirii pomicole, consiliul local al unității administrativ-teritoriale poate include, prin decizia sa, terenurile întovărășirii pomicole în intravilanul localității respective, cu

respectarea nomelor de urbanism și a cerințelor specifice, stabilite de către Guvern.

Articolul 35 din Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului prevede că, gestionarea teritoriilor și a localităților se desfășoară în conformitate cu documentația de urbanism. Planul urbanistic general al localității face parte din documentația de urbanism. Astfel, sunt prevăzute cerințe referitoare la planificarea, în ansamblu, a teritoriului localității, inclusiv și pentru teritoriul întovărășirilor pomicole. Art. 13 din aceeași lege stabilește componentele planului urbanistic general al localității, care conțin și modul stabilirii hotarului intravilanului și a extravilanului. Conform art.19 din legea prenotată, responsabilii pentru elaborarea și aprobarea documentației de urbanism sunt autoritățile publice locale.

Referitor la componenta „construcții” de menționat că alin 2) din art. IV al Legii nr.5/2018 stabilește că „Prin derogare de la Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, construcțiile existente la data intrării în vigoare a prezentei legi, amplasate pe loturile de pământ repartizate din terenurile atribuite întovărășirilor pomicole, incluse în intravilanul localității, sînt supuse recepției în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern.”

Recepția construcțiilor amplasate în întovărășirile pomicole, se desfășoară în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 285 din 23.05.1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente.

Însumând cele expuse, actele normative existente în domeniile urbanismului, și construcțiilor permit realizarea cerințelor Legii nr.5/2018 fără elaborarea unor reglementări noi. Prin urmare, din articolul IV alin.(3) al Legii nr.5/2018 urmează a fi abrogată litera c).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea Proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare. După adoptarea prezentului proiect de lege, Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării acesteia, va aduce actele sale normative în concordanță:

- Modificarea Hotărârii Guvernului nr.1436/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la administrarea mijloacelor pentru finanțarea sistemului de documente normative în construcții;
- Modificarea Hotărârii Guvernului nr.1469/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la crearea și funcționarea ghișeului unic de autorizare a lucrărilor de construcție;
- Abrogarea Hotărârii Guvernului nr.91/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul vizat va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, directoriul „Transparența decizională” și pe portalul particip.gov.md.
8. Constatările expertizei anticorupție
Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege se remite Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul de lege nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.
10. Constatările expertizei juridice
Conform art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017, Proiectul de lege se remite Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize
Analiza impactului la proiectul de lege a fost examinată și susținută cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expuse în Ședința Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 01.02.2022.

Secretar general

Lilia DABIJA

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Subdiviziunea:	Direcția urbanism, construcții și locuințe
Persoana responsabilă și datele de contact:	Mihail Lupașcu, șef direcție, tel.:022-250-676, e-mail: mihail.lupașcu@midr.gov.md ; Alexandru Leonte, consultant principal, tel.:022-250-677, e-mail: alexandru.leonte@midr.gov.md ;
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Rațiunea intervenției ține de existența unei incertitudini din punct de vedere juridic pentru mediul de afaceri în ceea ce ține de necesitatea obținerii unor acte permise în domeniul construcțiilor - „Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții” Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național” și, respectiv „Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național”.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
I. Prin Legea nr.3/2020 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări cadrului normativ primar din domeniul construcțiilor, fiind abrogate prevederile referitoare la „Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții” din Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții, precum și prevederile referitoare la - „Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național” și, respectiv „Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național” din Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Totodată, „Nomenclatorul actelor permise eliberate de autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător” aprobat prin Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, continuă să listeze în calitate de acte permise - actele abrogate din legislația ramurală. În acest sens, necesită a se asigura un cadru normativ coerent și previzibil. Existența unor prevederi divergente dintre legislația din domeniul construcțiilor și Nomenclatorul actelor permise poate genera incertitudine în activitatea de întreprinzător, afectând principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, corespunzător art.4 din Legea nr.235/2006 - a) previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător; b) transparența decizională și transparența reglementării activității de întreprinzător etc. Legea nr.3/2020 pentru modificarea unor acte normative, a fost promovată fiind înaintată cu titlu de inițiativă legislativă nr.261/2019 de un deputat din Parlament. Prin Hotărârea nr.610/2019 Guvernul a aprobat avizul unic asupra inițiativei menționate. În acest context, necesitatea efectuării unei analize	

de impact corelativ excluderii prevederilor referitoare la actele permissive menționate din Legea nr.721/1996 și Legea nr.163/2010, nu a fost invocată de către vreo entitate participantă la respectiva avizare.

Deși nu autorul inițiativei legislative nu a efectuat analiza impactului, rațiunea eliminării „Autorizației pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții” rezidă în faptul că din momentul includerii în cadrul legislativ nu au fost eliberate astfel de acte permissive (II). Totodată, un număr mic de „*Autorizații de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național*” au fost eliberate dar lipsa unor particularități esențiale distincte față de procedura generală a determinat eliminarea acestora (III).

II. „*Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții*”- poziția nr.6 din compartimentul II al anexei nr.1 din Legea nr. 160/2011.

În context, menționăm că potrivit art.7 din Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții și Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 329/2009, atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții constituie o componentă a sistemului calității în construcții și se efectuează cu scopul respectării actelor normative în construcții și asigurării exigențelor esențiale. Atestarea specialiștilor cu activități în construcții este efectuată de Organul național de dirijare în construcții prin comisiile specializate de atestare tehnico-profesională.

La situația din 31.12.2021, numărul total al verificatorilor de proiecte atestați este 122.

Precizăm că, verificatorii de proiecte sunt atestați pentru unul sau câteva din domeniile de atestare:

A. Arhitectură: 1. Urbanism și amenajarea teritoriului; 2. Arhitectura construcțiilor civile; 3. Arhitectura construcțiilor industriale; 4. Patrimoniu arhitectural-istoric;

B. Rezistența construcțiilor: 1. Construcții civile; 2. Construcții industriale și agrozootehnice; 3. Construcții rutiere: a) drumuri și piste de aviație; b) poduri 4. Construcții de căi ferate; 5. Construcții hidrotehnice și pentru îmbunătățiri funciare; 6. Protecția contra proceselor geologice periculoase; 7. Consolidarea construcțiilor; 8. Construcții speciale: a) fântini arteziene; b) porturi și debarcadere; c) mine, cariere; d) tuneluri; e) rezervoare și buncăre;

C. Instalații aferente: 1. Instalații și rețele de alimentare cu apă și canalizare; 2. Instalații și rețele de alimentare cu gaze; 3. Instalații și rețele de încălzire, ventilație și climatizare; 4. Instalații și rețele electrice; 5. Instalații de automatizare; 6. Instalații de protecție: a) contra incendiului, intruziunilor din exterior; b) anticorozivitatea rețelelor subterane 7. Instalații și rețele de telecomunicație.

D. Verificarea devizelor: Verificarea devizelor de cheltuieli.

Evoluția în ultimii 5 ani a numărului de verificatori de proiecte atestați:

Seria	2017	2018	2019	2020	2021
Nr. specialiști	25	19	4	18	56
Total	122				

Astfel, reieșind din varietatea domeniilor pentru care sunt atestați verificatorii de proiecte, se poate constata numărul mic al acestora pe plan național, generat de specificul activității și de cererea existentă. Totodată, autorizarea activității întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții nu s-a demonstrat a fi solicitată, din momentul includerii în cadrul legislativ nu au fost eliberate astfel de acte permissive, ceea ce a dus în rezultat la excluderea prevederilor respective din Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții.

III. Pozițiile nr.7 din compartimentul II și nr. 23 din compartimentul III al anexei nr.1 din Legea nr. 160/2011 - „Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național” și, respectiv „Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național”.

Potrivit art.6 alin.(1) lit.a) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, utilitatea publică pentru lucrările de interes național se declară de către Parlament.

În acest sens, pe parcursul ultimilor 5 ani au fost adoptate 4 acte legislative din care 1 – după modificările operate prin Legea nr.3/2020:

- Legea nr.136/2020 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri naționale;
- Legea nr.18/2019 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a Terminalului Vamal Centru și a zonei rezervate de extindere;
- Legea nr.105/2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău și implementarea unor măsuri pentru operarea, exploatarea și întreținerea conductei de transport gaze naturale Iași-Ungheni-Chișinău;
- Legea nr.67/2017 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție și de reconstrucție a liniilor electrice de înaltă tensiune (110 kV) conform traseului Drochia-Șuri, Șuri-Dondușeni, Chișinău-Hîncești, Hîncești-Cneazevca, Șoldănești-Ignăței.

Notăm că, Legea nr.18/2019 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a Terminalului Vamal Centru și a zonei rezervate de extindere, denotă că lucrările respective cuprind teritoriul unui singur APL. Concomitent, remarcăm că există lucrări de interes comun al mai multor raioane și/sau municipii, de interes comun al mai multor orașe și/sau sate din teritoriul unui raion care se efectuează corespunzător procedurii generale prevăzute de Legea nr.163/2010. Prin urmare, diferența rezidă în „interesul național” al acestor lucrări.

Prin Legea nr.3/2020 din Legea nr.163/2010 a fost abrogat art.29 alin.(1) care prevedea că „Pentru lucrările de utilitate publică de interes național, certificatul de urbanism pentru proiectare și autorizația de construire/desființare se emit de către organul național de dirijare în construcții în conformitate cu legislația în vigoare.”. Cu toate că respectivele prevederi nu stipulau sarcina Guvernului de a aproba un regulament în acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr.91/2017 a fost aprobat Regulamentul de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național. Regulamentul în cauză a preluat practic integral cerințele prevăzute de Legea nr.163/2010 pentru emiterea actelor menționate.

În context, necesită a fi considerate următoarele aspecte. Conform Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, dezvoltarea localităților se realizează în baza strategiilor de dezvoltare și planurilor urbanistice generale avizate și aprobate în modul stabilit.

Autoritățile locale activează pe principiul autonomiei locale și dețin informația completă privind dezvoltarea localităților: regimul funciar; infrastructura tehnico-edilitară, proiecte în derulare; hotarele zonelor de protecție și cele protejate; zonele cu alunecări de teren și altele. Concomitent APL dețin alte informații de ordin tehnic și juridic, inclusiv și datele din arhiva autorității.

Potrivit art.21 alin.(2) din Legea nr.163/2010 „(2) Pentru obiecte complexe (magistrale de transport și comunicații), amplasate pe terenuri ale mai multor unități administrativ-teritoriale, certificatele de urbanism pentru proiectare și autorizațiile de construire/desființare se emit de către președinții

raioanelor în baza avizelor eliberate de către primarii localităților pe ale căror teritorii se vor desfășura activitățile preconizate.”.

Considerând cele expuse, reliefăm că prevederile actuale ale Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție permit obținerea actelor permise pentru lucrările de interes național, de interes local al unității administrativ-teritoriale, de interes comun al mai multor raioane și/sau municipii, de interes comun al mai multor orașe și/sau sate din teritoriul unui raion.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauza acestei probleme ține de aprobarea de către Parlamentul RM a Legii nr.3/2020 pentru modificarea Legii nr.721/1996 privind calitatea în construcții și a fost exclusă „*Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții*” precum și a Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție fiind exclusă „*Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național*” și „*Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național*”. Însă, autorul Legii nr.3/2020 a omis să elimine aceste autorizații și din Legea de bază ce ține de actele permise și anume Legea nr.160/2011 fapt ce și a creat o astfel de incertitudine juridică.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Potrivit Nomenclatorului actelor permise, în calitate de emitent al actelor permise în cauză este specificat organul central de specialitate al administrației publice în domeniul urbanismului și construcțiilor. Astfel, în mod teoretic dar și practic nu există posibilitatea aplicării acestor poziții din Nomenclator având în vedere că nu sunt reflectate în Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. În mod prioritar, atât ministerul resort cât și reprezentanții mediului de afaceri din domeniul construcțiilor își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare din domeniu.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Existența unor prevederi divergente între Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții, Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Nomenclatorul actelor permise aprobat prin Legea nr.160/2011 poate genera incertitudine în desfășurarea activității de întreprinzător, afectând principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, conform art.4 din Legea nr.235/2006 - a) previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător; b) transparența decizională și transparența reglementării activității de întreprinzător etc.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

În vederea eliminării prevederilor contradictorii dintre legislația din domeniul construcțiilor și Nomenclatorul actelor permise, determinate modificările operate de Legea nr.3/2020 pentru modificarea unor acte normative, se propune ca din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător: din compartimentul II al anexei nr.1, să fie abrogată poziția 6 - „*Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții*”. Din același compartiment urmează a fi abrogată poziția 7 - „*Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național*”. Corespunzător, se va abroga și poziția nr.23

din compartimentul III al anexei nr.1 la Legea nr.160/2011 - „Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național”.

După intrarea în vigoare a modificărilor propuse va fi exclus riscul unei posibile interpretări privind existența actelor permissive menționate, deja abrogate din cadrul normativ primar din domeniul construcțiilor.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” - reprezintă opțiunea prin care nu se vor opera modificările propuse în Legea 160/2011 - modificarea anexei I prin abrogarea pozițiilor 6 și 7 din compartimentul II și a poziției 23 din compartimentul III. În eventualitatea în care stipulările respective nu vor fi eliminate din Nomenclatorul actelor permissive, acestea nu vor produce efecte, nu vor fi uzate de către „emitent” în lipsa temeiului legal din legile ramurale. După modificările operate de Legea nr.3/2020 prevederile respective nu au fost aplicate, devenind caduce. În cazul în care aceste poziții vor fi păstrate în Nomenclator, vor fi excluse eventual în contextul unui proiect de inventariere a Nomenclatorului și de corelare a acestuia cu cadrul normativ de specialitate.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea novațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

- Opțiunea propusă – De fapt opțiunea recomandată este una mai mult tehnică de ajustare a Legii nr.160/2011 cu recente modificări la Legile nr.721/1996 și anume Aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative care va conține modificarea în vederea abrogării din Anexa I a Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, compartimentul II poziția 6 - „Autorizația pentru activitatea întreprinderii în vederea verificării proiectelor pentru construcții”. De asemenea, urmează a fi abrogată și poziția 7 din același compartiment - „Autorizația de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național” deoarece a fost abrogat alin.(1) din art.29 al Legii nr.163/2010 prin Legea nr.3/2020. Corespunzător, urmează a fi abrogată poziția nr.23 din compartimentul III al anexei nr.1 la Legea nr.160/2011 - „Certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de utilitate publică de interes național”.

Aceasta va permite corelarea Legii nr. 160/2011 cu Legea nr.721/1996 și Legea nr.163/2010.

La prezenta analiză a impactului este anexat proiectul de lege, modificările propuse se conțin în art.IV.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Conform principiului proporționalității, opțiuni alternative nu au fost examinate, (potrivit pct.9 subpct.6) Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin HG nr.23/2019, care prevede că proporționalitatea efortului – nivelul de complexitate și de profunzime a expunerii analizei va fi raportat la complexitatea problemelor abordate).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Lipsa de intervenție la nivelul actului legislativ propus spre modificare, va determina existența unui risc de interpretare în aprecierea situației de către reprezentanți ai mediului de afaceri. Totodată, este imposibil ca acel risc să se producă pentru că „emitentul” nu va aplica prevederile devenite caduce.

Astfel, ținând cont de faptul că din legile de domeniu au fost abrogate prevederile privind respectivele acte permissive, se consideră necesară excluderea acestora și din lista oficială a actelor permissive- Nomenclatorul actelor permissive eliberate de autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător aprobat prin Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Cu referire la domeniul de verificare a proiectelor, reieșind din considerentele expuse la pct.1 lit.b), II din prezenta analiză, legiuitorul a prevăzut că verificarea și expertizarea proiectelor în ceea ce privește respectarea documentelor normative referitoare la exigențele esențiale se efectuează de către verifcatorii de proiecte atestați în nume propriu.

Lucrările de interes național, actualmente, efectuează potrivit prevederilor art.21 alin.(2) din Legea nr.163/2010 „(2) Pentru obiecte complexe (magistrale de transport și comunicații), amplasate pe terenuri ale mai multor unități administrativ-teritoriale, certificatele de urbanism pentru proiectare și autorizațiile de construire/desființare se emit de către președinții raioanelor în baza avizelor eliberate de către primarii localităților pe ale căror teritorii se vor desfășura activitățile preconizate.”.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

În esență, intervenția propusă este pur tehnică - de corelare a prevederilor actelor normative enunțate. Practic, careva evoluții negative urma intervenției nu pot surveni. Impactul pozitiv care va rezulta din aplicarea opțiunii recomandate va determina cadrul normativ uniform și respectarea principiilor de bază în desfășurarea activității de întreprinzător.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiuni alternative nu au fost examinate, corespunzător pct. 9, principiul proporționalității din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin HG nr.23/2019.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Intervenția propusă nu generează riscuri.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Aplicarea opțiunii recomandate nu determină careva costuri de conformare.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiunii, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Reieșind din cele menționate, aplicarea opțiunii propuse va permite ajustarea cadrului normativ pentru excluderea riscurilor și incertitudinii ce rezultă din necorelarea cadrului normativ, care afectează principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235/3006.

5. Implementarea și monitorizarea			
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare			
Ca urmare a aprobării opțiunii recomandate - proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, prin care se va modifica Legea nr.160/2011. În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a proiectului de modificare, Guvernul urmează să ajusteze cadrul normativ secundar.			
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea			
Reieșind din esența opțiunii recomandate, monitorizarea nu este necesară.			
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea			
În termen proiectului este de 6 luni de la data publicării, termen în care Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu legea.			
6. Consultarea			
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă			
Părți interesate ale proiectului sunt autoritățile publice centrale, antreprenori din domeniu.			
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților.			
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, după aprobarea anunțării în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat, proiectul urmează a fi transmis părților interesate și plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, directoriul „Transparența decizională” și pe portalul particip.gov.md. Proiectul va fi avizat/expertizat de următoarele autorități: Ministerul Economiei; Ministerul Finanțelor; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție.			
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)			
Vor fi expuse la următoarea etapă de promovare a proiectului. Totodată, considerând că din momentul adoptării Legii nr.3/2020 nu au parvenit careva demersuri care să semnaleze o viziune distinctă asupra excluderii actelor menționate, nu ar trebui să existe în principiu divergențe de opinii în raport cu intervenția propusă. De asemenea, ținând cont de faptul că prin intervenția propusă se corelează cadrul normativ și se exclud neclaritățile existente în prezent, poziția părților interesate urmează a fi pozitivă.			
Anexă			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	0	0	
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	
competitivitatea afacerilor		0	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	
concurența pe piață	0	0	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	

veniturile și cheltuielile publice	0	0	
cadrul instituțional al autorităților publice	1	-1	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0	
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	
situația macroeconomică	0	0	
alte aspecte economice	0	0	
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	
nivelul de salarizare	0	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	0	0	
nivelul sărăciei	0	0	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	
nivelul și calitatea educației populației	0	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	

utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	0	0	
eficiența și performanța energetică	0	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Proiectul de act normativ.			
Nota informativă.			